

การใช้สารสะเดาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

สะเดาที่พบในบ้านเรา มี 3 ชนิด คือ สะเดาอินเดีย สะเดาไทย และสะเดาข้าง (ต้นเทียม) แต่นิยมนำมาใช้ในการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชในบ้านเรา คือ สะเดาไทย ส่วนของสะเดาที่นิยมนำมาใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชกันมาก ได้แก่ ใบ และเมล็ด ซึ่งมีสารอะซาดีแรคติน (Azadirachtin) ซึ่งมีฤทธิ์เป็นสารฆ่าแมลง โดยเฉพาะเมล็ดสะเดาจะได้รับความสนใจมากที่สุด เนื่องจากในต้นสะเดามีสารซึ่งเป็นประโยชน์ประมาณ 56 ชนิด แต่ส่วนใหญ่อยู่ในเมล็ด 35 ชนิด และอยู่ในใบเพียง 9 ชนิด จึงเน้นส่วนของเมล็ดสะเดามาใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช

สะเดามีผลต่อแมลงศัตรูพืช คือ

1. ช่วยยับยั้งการวางไข่ของตัวเต็มวัยและทำให้แมลงผลิตไข่น้อยลง
2. ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของไข่ หนอน และดักแด้
3. ทำให้ตัวหนอนหรือตัวอ่อนไม่ลอกคราบ
4. เป็นสารไล่ตัวหนอนและตัวเต็มวัย
5. ช่วยยับยั้งการกินอาหารของแมลง

การสกัดเมล็ดสะเดาด้วยแอลกอฮอล์ (เหล้าขาว)

วัสดุอุปกรณ์

1. เมล็ดสะเดาสด	5 กิโลกรัม
2. แอลกอฮอล์ 40% หรือเหล้าขาว	6 ขวด
3. น้ำสะอาด	7 ลิตร
4. น้ำส้มสายชู 5%	1 ขวด
5. ภาชนะสำหรับหมัก	

วิธีทำ

1. นำสะเดาสด 5 กิโลกรัม มาผสมกับแอลกอฮอล์ 40% หรือเหล้าขาว จำนวน 4 ขวด และน้ำส้มสายชู 5% ½ ขวด ผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน แล้วหมักในภาชนะที่ปิดฝาให้สนิททิ้งไว้ประมาณ 1 คืน
2. นำสะเดาที่หมักแอลกอฮอล์ ตามข้อ 1. มาผสมรวมกับน้ำสะอาด จำนวน 5 ลิตร หมักทิ้งไว้ประมาณ 3 วัน
3. เมื่อหมักตามข้อ 2 เสร็จแล้ว นำมากรองเอาเฉพาะของเหลวที่ได้ (น้ำ 1) ใส่ภาชนะที่บดแสง ปิดฝาให้สนิทเก็บไว้ในที่ร่ม
4. นำกากสะเดาที่ได้ไปหมักกับแอลกอฮอล์ 40% (เหล้าขาว) 2 ขวด น้ำส้มสายชู ½ ขวด และน้ำสะอาด 2 ลิตร วิธีการหมักเหมือนเดิมทุกขั้นตอนหมัก 3 วัน แล้วกรองเอาเฉพาะของเหลว (น้ำ 2)
5. นำกากสะเดาสดที่เหลือนำไปหว่านในแปลงพืชผักหรือโคนไม้ผล เพื่อใช้ประโยชน์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในกรณีที่ยังมีสารที่เป็นประโยชน์ตกค้างอยู่ และเมื่อกากสะเดาเน่าเปื่อยก็จะกลายเป็นปุ๋ยให้กับพืชต่อไป
6. นำน้ำสกัดเมล็ดสะเดาด้วยแอลกอฮอล์ 40% (เหล้าขาว) ที่ได้จากข้อ 3 และ 4 (น้ำ 1 + น้ำ 2) มาผสมรวมกัน แล้วผสมสารจับใบตามฉลากคำแนะนำ

การนำไปใช้

1. กรณีใช้เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ให้ฉีดในอัตรา 60 - 80 ซีซี (ประมาณ 4 - 6 ซ่อนโต๊ะ) ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดทุก 5 - 7 วัน ติดต่อกัน 3 - 4 ครั้ง
2. กรณีมีศัตรูพืชระบาด ให้ฉีดในอัตรา 80 - 100 ซีซี (6 - 8 ซ่อนโต๊ะ) ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดทุก 3 - 5 วัน ติดต่อกัน 3 - 4 ครั้ง

ข้อควรระวัง

1. ในขณะที่ฉีด ควรปรับหัวฉีดให้เป็นฝอยมากที่สุด
  2. ให้ฉีดในช่วงระยะแสงแดดอ่อน หรือช่วงเย็นเท่านั้น
-